

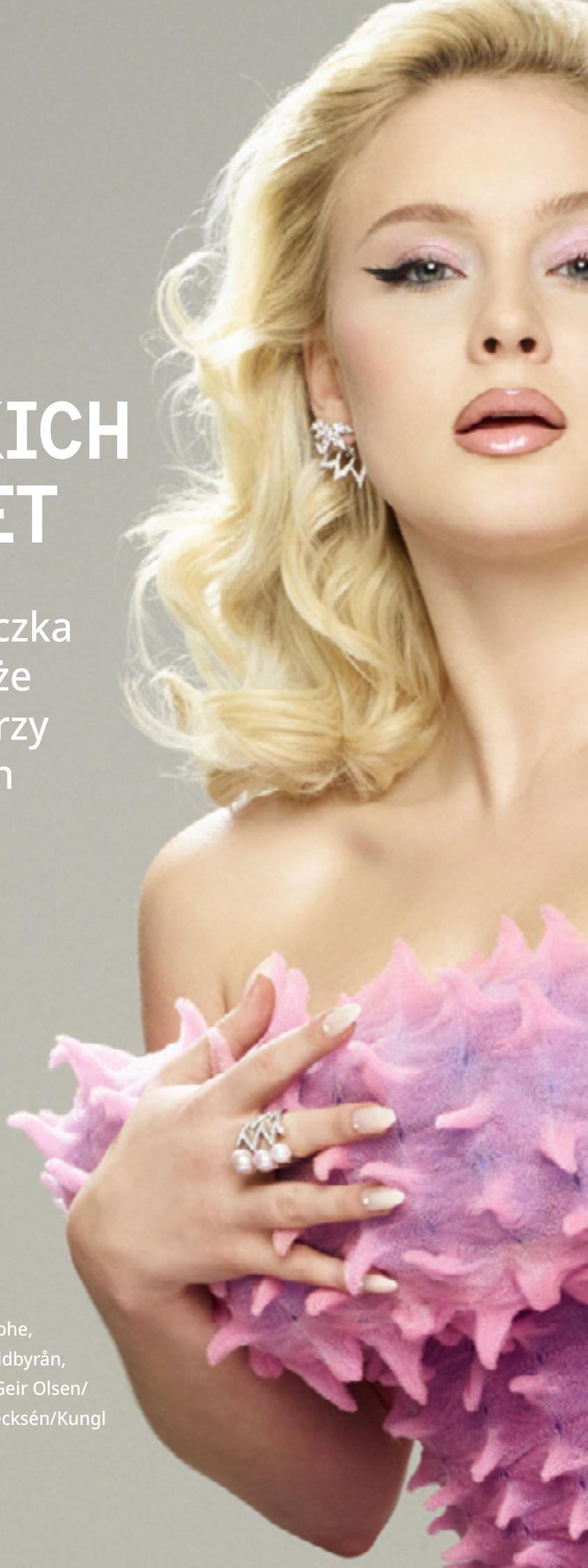

Ambasada Szwecji
Warszawa

10 SZWEDZKICH SUPERKOBIET

Bizneswoman, księżniczka i nastolatka, która może uratować świat – oto trzy z dziesięciu szwedzkich superkobiet. Daj się zainspirować – poznaj dziesięć niezwykłych kobiet sukcesu!

[Fot. Alba Vigaray/EPA/TT, Tobias Björkgren i Globhe, Iza and Elle Cryssanthander, Simon Hastegård/Bildbyrå, Kuntavisuals, John Salangsang/Shutterstock/TT, Geir Olsen/NTB Scanpix/TT, Daniel Åhs Karlsson, Raphael Stecksén/Kungl Hovstaterna, UN Photo]

[Alicia Vikander	3
[Greta Thunberg	4
[Helena Samsioe	5
[Iza i Elle Cryssanthander	6
[Kosovare Asllani	7
[Lovette Jallow	8
[Sarah Sjöström	9
[Wiktoria	10
[Zara Larsson	11
[Alva Myrdal	12

Alicia Vikander

[aktorka]

Alicia Vikander ze statuetką Oscara podczas ceremonii wręczenia nagród Akademii w 2016 roku.

Fot. Paul Buck/EPA/TT

Eksploratorka starożytnych grobowców, królowa, artystka, agentka wywiadu, humanoidalny robot – nie ma chyba roli, w którą nie potrafiłaby się wcielić szwedzka gwiazda filmowa **Alicia Vikander**. Artystka ma już na koncie statuetkę Oscara za rolę drugoplanową w filmie *Dziewczyna z portretu*, w którym wykreowała postać artystki Gerdy Wegener. „To jedna z tych aktorek, które pojawiają się raz na pokolenie i przebojem wdzierają się na scenę. Zdumiewa mnie w niej to, że widzę u niej nieograniczone możliwości” – w takich słowach opisał aktorkę Matt Damon, który partnerował jej w filmie *Jason Bourne*. W ostatnim czasie Vikander wystąpiła w dramacie biograficznym *Gloria Steinem. Moje życie w drodze* (2020), w którym była jedną z czterech aktorek odtwarzających postać tytułowej działaczki feministycznej. W 2021 roku aktorkę można oglądać w roli Pani w obrazie *The Green Knight* – osadzonej w poetyce fantasy adaptacji średniowiecznego angielskiego poematu *Pan Gawen i Zielony Rycerz*. W 2021 zobaczymy ją również w wyprodukowanym przez platformę Netflix thrillerze *Beckett*, opowiadającym o wypoczywającej na wakacjach w Grecji parze, która zostaje uwikłana w brutalny spisek. W obrazie tym będzie partnerować wschodzącej gwiazdzie światowego kina Johnowi Davidowi Washingtonowi. Zapowiadana jest również produkcja *Tomb Raider 2*, w której Vikander ponownie wystąpi w pierwszoplanowej roli.

Greta Thunberg

[aktywistka klimatyczna]

Greta Thunberg w Nowym Jorku przed wystąpieniem na oenzetowskim Szczycie Działań na Rzecz Klimatu, wrzesień 2019.

Fot. Alba Vigaray/EPA/TT

Jest piątek, sierpień 2018 roku, przed szwedzkim parlamentem zauważono piętnastolatkę z transparentem, na którym widnieje napis „Strajk szkolny na rzecz klimatu”. Tamtego dnia zapewne nikt nie przypuszczał, że ta dziewczyna w pojedynkę zapoczątkuje masowy globalny ruch na rzecz ochrony środowiska.

Greta Thunberg wraz ze swoim ruchem Fridays for Future (Piątki dla Przyszłości) organizowała w każdy piątek jednoosobowy strajk szkolny na znak protestu przeciwko beczynności szwedzkich polityków w kwestii kryzysu klimatycznego. Dziś w jej akcji uczestniczy trzynaście milionów ludzi w 228 krajach. W okresie 2019-2020 liczba internautów obserwujących na Instagramie konto Gretty Thunberg poszybowała w górę o 2500 procent, do dziesięciu milionów.

W sierpniu 2019 roku na zorganizowanym przez ONZ Szczycie Działań na Rzecz Klimatu Thunberg zaapelowała do światowych przywódców o przyjęcie do wiadomości faktów i podjęcie koniecznych działań:

„Nie powinno mnie tu być” – oznajmiła. „Powinam być w szkole po drugiej stronie oceanu. Mimo to wszyscy przychodzicie do nas, młodych ludzi, po nadzieję! Jak śmiecie! Swoimi pustymi słowami skradliście moje marzenia i moje dzieciństwo. Mimo to jestem jedną z tych, co miały szczęście, bo wielu ludzi cierpi.”

Helena Samsioe

[królowa dronów]

Helena Samsioe uświadomiła sobie, że drony mogą robić więcej dobrego dla świata. Drony należące do jej firmy Globhe m.in. pomagają Organizacji Narodów Zjednoczonych radzić sobie z klęskami żywiołowymi i epidemiami.

Fot. Tobias Björkgren i Globhe

Helena Samsioe emanuje pewnością siebie, toteż kiedy oznajmia, że „to, do czego samochód potrzebowałby czterech godzin, dron może załatwić w 20 minut”, jej słowa budzą zaufanie. Być może ta właśnie cecha, w połączeniu umiejętnością znajdowania rozwiązań tam, gdzie inni widzą tylko problemy, czyni ją tak fantastyczną bizneswoman.

Samsioe wychowała się w wielu różnych zakątkach świata. Jej rodzice byli lekarzami i zabierali ją ze sobą na wyjazdy służbowe z organizacjami pomocowymi. Dzięki temu Samsioe uzmysłowiła sobie, że świat nie wygląda jak Szwecja i postanowiła poświęcić się rozwiązywaniu problemów.

W 2015 roku przedsiębiorczyni założyła Globhe, firmę wykorzystującą drony do zbierania danych zdjęciowych. Dane te są wykorzystywane w zapobieganiu i reagowaniu na wybuchy chorób na całym świecie. Tak na przykład po wystąpieniu epidemii cholery w Malawi w 2018 firma Samsioe informowała ONZ na temat liczby zakażonych, co pozwoliło na skuteczniejszą reakcję. Drony Globhe służyły również do transportowania krwi, szczepionek i leków do wielu trudno dostępnych zakątków Afryki.

Samsioe jest laureatką Skapa-priset, jednej z najważniejszych szwedzkich nagród w dziedzinie innowacji. Ponadto znalazła się w europejskim i światowym rankingu pięćdziesięciu liderów technologii (Top 50 Women in Tech). W styczniu 2020 firma roku Globhe otrzymała Zayed Sustainability Prize za zasługi w tworzeniu ważnych, innowacyjnych rozwiązań sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi.

[Dowiedz się więcej o innych innowacjach ze Szwecji →](#)

Iza i Elle Cryssanthander

[celebrytki TikToka]

Fot. Iza and Elle Cryssanthander, YouTube

Nie wiecie, kim są Iza i Elle? Jak to możliwe???

No dobrze, żarty na bok. **Iza i Elle Cryssanthander** to prawdopodobnie dwie najbardziej znane nastolatki w Szwecji – przynajmniej wśród nastolatków.

Wszystko zaczęło się w 2016 roku, kiedy bliźniaczki – wówczas liczące jedenaście lat – zainstalowały aplikację Musically i zaczęły kręcić autorskie 15-sekundowe filmiki pokazujące ich w tańcu. W krótkim czasie algorytmy zaczęły sprzyjać siostrą do tego stopnia, że te trafiły na stronę główną globalnej witryny aplikacji i stały się rozpoznawalne na całym świecie.

Aplikacja Musically dziś nosi nazwę TikTok i przy 750 milionach pobrań na całym świecie w 2019 roku zajmowała drugie miejsce na świecie pod względem liczby pobrań. Iza i Elle prowadzą największe konto tiktokowe w Szwecji, obserwowane przez pięć milionów użytkowników. W 2019 roku siostry otrzymały Kid's Choice Award. Codzienne zamieszczają na swoim koncie nowe wideo taneczne, a ich profil stale się rozwija, inspirując dzieci na całym świecie do wyrażania się przez taniec.

Kosovare Asllani

[zawodowa piłkarka]

Kosovare Asllani rozślawiła szwedzki futbol kobiet.

Fot. Simon Hastegård/Bildbyrå

W początkach kariery sportowej trenerzy chwalili **Kosovare „Kosse” Asllani** za szybkość i technikę. Cechy te Asllani udowodniła w 2019 roku podczas Mistrzostw świata w piłce nożnej kobiet. Podczas tego turnieju napastniczka strzeliła ważne gole: jeden w zwycięskim meczu z Chile, kolejny w spotkaniu z Tajlandią i trzeci w meczu o brązowy medal z Anglią.

Przez wiele lat Szwecja miała jedną z najlepszych drużyn w kobiecym futbolu. Piłka nożna cieszy się tu statusem nieoficjalnego sportu narodowego, ale sukcesy kobiecej reprezentacji kraju nigdy nie rozchodziły się szerokim echem. Dzięki brązowemu medalowi mistrzostw świata w 2019 roku Asllani, a z nią cała reprezentacja, zyskała ogromne wsparcie kibiców i w końcu zdobyła uznanie, na jakie zasługuje.

Asllani jest dumna ze swojego albańskiego pochodzenia, które manifestuje zamieszczonym na kostce tatuażem, przedstawiającym czarnego dwugłowego orła znanego z flagi Albanii.

[Poznaj 11 innych wybitnych szwedzkich sportowców →](#)

Lovette Jallow

[influencerka]

Lovette Jallow była influencerką na długo przed powstaniem tego określenia.

Fot. Kuntavisuals

Lovette Jallow sprawia wrażenie osoby, która nigdy się nie poddaje. Jako influencerka mediów społecznościowych i mówczyni niestrudzenie prowadzi kampanię przeciwko rasizmowi i seksizmowi. Jest autorką książki *Black Vogue: The Nuances of Beauty*, pierwszej europejskiej publikacji na temat pielęgnacji skóry i makijażu zaadresowanej do osób czarnoskórych. W 2017 roku zmobilizowała osiem tysięcy osób wokół protestu przeciwko procederowi wykorzystywania uchodźców w libijskim handlu niewolnikami.

Jallow wychowała się w Gambii, a w wieku jedenastu lat zamieszkała w Szwecji. W szkole nie było jej łatwo: koledzy i koleżanki z klasy znęcali się nad nią z powodu jej ciemniejszej skóry. Kiedy miała trzynaście lat, pewnego dnia urządziła swojej klasie wykład, w którym tłumaczyła, dlaczego jej skóra jest ciemniejsza. Widać więc, że zamiłowanie do aktywizmu obudziło się w niej bardzo wcześnie... Zresztą dobre wzorce wyniosła z domu – swego czasu jako minister w rządzie Gambii jej mama aktywnie angażowała się w problematykę praw kobiet, legalizacji aborcji i dostępności środków antykoncepcyjnych.

Sarah Sjöström

[pływaczka]

W 2019 roku pływaczka Sarah Sjöström zdobyła pięć medali w konkurencjach indywidualnych podczas mistrzostw świata w Gwangju – jeden złoty, dwa srebrne i dwa brązowe.

Fot. Jessica Gow/TT

Sarah Sjöström była cudownym dzieckiem pływactwa – swój pierwszy złoty medal w zawodach rangi międzynarodowej zdobyła w wieku zaledwie 14 lat, w 2008 roku podczas mistrzostw Europy, kiedy to tryumfowała w wyścigu na 100 metrów stylem motylkowym. W ciągu ostatniej dekady Sjöström jak żadna inna szwedzka sportsmenka niepodzielnie królowała w swojej dyscyplinie.

W chwili obecnej pływaczka ma w swoim dorobku jedenaście tytułów mistrzyni świata, zarówno na krótkich, jak i długich dystansach. Można śmiało zakładać, że jej kolekcja medali wciąż będzie się powiększać, jeśli tylko zdoła powrócić do swojej dawnej formy. Na początku 2021 roku pływaczka niefortunnie poślizgnęła się na lodzie i złamała łokieć.

Choć Sjöström rywalizuje w stylu grzbietowym i dowolnym, to jej specjalizacją są wyścigi na 50 i 100 metrów stylem motylkowym. Podczas olimpiady w Rio de Janeiro w 2016 roku jako pierwsza w historii szwedzka pływaczka zdobyła złoty medal w wyścigu na 100 metrów stylem motylkowym.

W pewnym momencie Sjöström posiadała osiem rekordów świata, co samo w sobie stanowi rekordowe osiągnięcie.

Wiktorja

[następczyni tronu Szwecji]

Księżniczka Wiktorja to sumienna i twardo stąpająca po ziemi następczyni szwedzkiego tronu.

Fot. Raphael Stecksén/Kungl Hovstaterna

Latem 1977 roku przyszła na świat szwedzka księżniczka. Choć bycie księżniczką siłą rzeczy jest czymś niezwykłym, **Wiktorja** była całkiem zwyczajną księżniczką. Co prawda była pierwszym dzieckiem króla Szwecji Karola XVI Gustawa, ale według szwedzkiego prawa pierwszeństwo w dziedziczeniu tronu przysługiwało najstarszemu synowi. Ten stan rzeczy zmienił się w 1980 roku, kiedy to w krajowej konstytucji pojawiła się poprawka przewidująca dziedziczenie tronu przez najstarszego królewskiego potomka niezależnie od płci. W efekcie Wiktorja została następczynią tronu, co oznacza, że ma szansę zostać pierwszą regentką od pierwszej dekady XVIII wieku i trzecią królową Szwecji w historii.

Choć monarchia cieszy się niskim poparciem Szwedów – w sondażu z 2017 roku zaledwie czterech na dziesięciu respondentów zadeklarowało zaufanie do rodziny królewskiej – księżniczka Wiktorja cieszy się największą popularnością. Szwedzi kochają ją za to, że jest nowoczesna, otwarta, ekscentryczna i że jest żarliwą obrończynią praw dziecka. W 1997 roku powołała do życia Kronprinsessan Victorias fond (Fundusz Księżniczki Wiktorii), pomagający dzieciom z niepełnosprawnością i cierpiącym na przewlekłe choroby w prowadzeniu aktywnego życia. Jej mąż, książę Daniel, angażuje się w projekty skupione wokół zdrowia dzieci. Para królewska ma dwoje dzieci, księżniczkę Estelle (ur. 2012) i księcia Oscara (ur. 2016).

[Dowiedz się więcej na temat szwedzkiej monarchii →](#)

Zara Larsson

[piosenkarka i autorka piosenek]

Zara Larsson w utworze „WOW” podczas MTV Europe Music Awards 2020, gdzie wygrała w kategorii Best Nordic Act.

Fot. MTV / YouTube

W 2015 roku 18-letnia Zara Larsson miała już wyrobioną markę na międzynarodowej scenie muzycznej. Zaczynała bardzo wcześnie – w 2008 roku w wieku dziesięciu lat wygrała program typu talent show Talang, będący szwedzką wersją formatu „Mam talent”. W połowie pierwszej dekady lat 2000 Larsson wypromowała serię światowych przebojów w rodzaju „Lush Life” czy „Never Forget You”. Drugi utwór, nagrany z udziałem nominowanego do nagrody Grammy brytyjskiego piosenkarza MNEK, w kilku krajach, w tym w Stanach Zjednoczonych, osiągnął status platynowej płyty.

Muzykę Larsson zalicza się do gatunku R&B z elementami muzyki klubowej i dance popu. Współpracowała z wieloma tuzami, między innymi z francuskim didżejem Davidem Guettą w utworze „This One’s for You” (oficjalnym hymnie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2016 roku), zespołem Clean Bandit wykonującym muzykę z gatunku classical crossover (utwór „Symphony”, 2017) oraz norweskim didżejem Kygo i amerykańskim raperem Tyga w utworze „Like It Is” (2020). Swój pierwszy międzynarodowy album, *So Good*, wydała w 2017 roku.

W 2018 roku Larsson znalazła się w rankingu najbardziej wpływowych osób przed 30-tym rokiem życia magazynu Forbes „30 Under 30 Europe” w kategorii rozrywka. W marcu 2021 roku wydała album *Poster Girl* – czas pokaże, jak ta płyta wpłynie na karierę artystki.

Alva Myrdal

W 1970 roku w Palais des Nation w Genewie pod przewodnictwem Alvy Myrdal odbyła się sesja plenarna Konferencji Komitetu ds. Rozbrojenia.

Fot. UN Photo

Alva Myrdal, współautorka (z mężem Gunnarem Myrdalem) wpływowej książki *Kris i befolkningsfrågan* (1934), walczyła o powstanie szwedzkiego państwa opiekuńczego. W latach trzydziestych XX wieku, gdy Szwecja zmagiała się z wysokim bezrobociem i spadkiem zaludnienia, Myrdalowie propagowali hasła reformy społecznej, która w założeniu miała zagwarantować (zwłaszcza kobietom) wolność jednostki, jednocześnie zachęcając Szwedów do posiadania większej liczby dzieci.

Badania Myrdalów miały zasadnicze znaczenie w tworzeniu modelu państwa opiekuńczego w Szwecji i za granicą, wprowadzały bowiem ideę państwowych świadczeń dla rodzin. Uczeń przekonywali, że zapewnienie darmowej opieki medycznej, zasiłków na dzieci, instytucjonalnej opieki nad dziećmi czy poprawa warunków mieszkaniowych mogą mieć pozytywne skutki gospodarcze w czasach recesji.

W latach 1950-1955 Alva Myrdal pełniła też funkcję dyrektorki departamentu nauk społecznych UNESCO. W 1982 roku za zasługi w działalności w ramach ONZ na rzecz rozbrojenia wspólnie z Meksykaninem Alfonso Garcíą Roblosem otrzymała pokojową Nagrodę Nobla.

Ambasada Szwecji
Warszawa

swedenabroad.se/pl/embassies/polska-warszawa